

POSUDEK OPONENTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Mgr. Jana Špačková
Téma práce:	Rodičovská zodpovědnost a omezující zásahy státu
Rozsah práce:	109 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	30. září 2013

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma nelze považovat za nové, nýbrž za aktuální. Této problematice je v soudobé familiaristice věnována velká pozornost. V současnosti to platí tím spíše, že tato problematika je (vedle mnohých dalších) dotčena právě probíhající rekodifikací soukromého práva.

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorozantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Úspěšné zvládnutí tématu vyžaduje nejen znalost institutu rodičovské zodpovědnosti a možných zásahů do ní ze strany státu, ale také komplexní pochopení vztahu práva soukromého a veřejného, které se právě v této oblasti právní úpravy specifickým způsobem vzájemně prolínají. Při zpracování tématu lze čerpat z četných pramenů, ať už monografického, komentářového či časopiseckého charakteru.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání praktických znalostí, při čemž lze čerpat z bohaté literatury, jak učebnicové, tak časopisecké, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce členěna do pěti kapitol, k čemuž je nutno připočítat úvod a závěr. V úvodu autorka obsáhle popisuje zaměření práce a v rámci toho stanovuje cíl práce: „*Cílem této práce není prostý popis dosud účinné právní úpravy rodinného práva reprezentované především zákonem o rodině na straně jedné a nového občanského zákoníku (...) na straně druhé, nýbrž srovnání obou právních úprav a upozornění na nejpodstatnější rozdíly stávajícího zákona o rodině a nového občanského zákoníku*“. Systematika práce je promyšlená a logicky vhodně provázaná. V kapitole první v obecné rovině přibližuje pojem zodpovědnosti (včetně vítaného historického exkurzu), v kapitole druhé pak problematiku zásahů státu do rodičovské zodpovědnosti. Stranou neponechala úzce související náhradní péči o dítě (kap. 3) i specifickou problematiku předběžného opatření podle § 76a OSŘ (kap. 4). Cíl, který si autorka vytyčila, totiž srovnat dosavadní úpravu s úpravou v OZ 2012 je pak naplňován především v kapitole páté, která je poměrně rozsáhlá. V závěru práce pak autorka přehledně shrnuje své poznatky. Všechny části se dále dělí na menší celky (to platí je třeba zdůraznit zejm. u kap. 5). Podrobný rozbor jednotlivých částí by byl nad rámec posudku. Obecně lze uvést, že zvolené dělení je přehledné, v souladu se zvolenou systematikou od obecného ke zvláštnímu. Žádná důležitá otázka nezůstala opominuta.

Oponentské hodnocení: Systematika práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu i použitých právně-hermeneutických metod.

4. Vyjádření k práci

Celkově lze práci považovat za dobře zpracovanou. Kladně hodnotím, že autorka nerezignovala na širší pohled na danou problematiku, včetně užití metody historické (zařadila alespoň krátký historický exkurz v kap. 1). Práce dále vyniká důkladnou a pečlivou prací autorky s literaturou, a to zejména časopiseckého charakteru. Ze seznamu literatury vyplývá, že shromáždila více jak 220 (!) časopiseckých článků. To, že s nimi pak důsledně pracovala, dokládá bohatý aparát poznámek pod čarou. Dále kladně hodnotím práci autorky s judikaturou.

K práci lze uvést také některé výhrady. Předně autorce vytýkám naprostou absenci práce se zahraniční literaturou. Je třeba uvést, že práce zpracovává danou problematiku v rámci jednoho (domácího) právního řádu, takže samozřejmě není třeba, aby komparativní metoda byla zvolena jako primární, avšak alespoň v rozsahu, v jakém autorka připojila historický exkurz, mohla připojit také (alespoň stručný) přesah do některé z relevantních zahraničních úprav (Francie, Německo, Itálie, Nizozemí, atd.). To platí tím spíše, že právě OZ 2012 je na mnoha místech zahraničními úpravami inspirován. Práce by tak nepochybně získala další přidanou hodnotu. Z hlediska grafické stránky vytýkám autorce ne zcela zvládnuté zpracování obsahu práce, kde automatické generování obsahu mělo být mírně korigováno. Konkrétně jde o ponechání velkých písmen tam, kde působí poněkud násilně („§ 76A“ či „Č. 89/2012 SB.“), zatímco jinde ke korekci došlo („ZoR“). Dále autorce vytýkám, že právní předpisy nejsou „literaturou“ v tom smyslu slova, jak je použit v seznamu literatury.

Uvedené nedostatky však samozřejmě nejsou natolik zásadní, aby odůvodnily nedoporučení – jinak zdařilé – práce k obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila.
Samostatnost při zpracování tématu	Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu.
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracovala s cca dvě stě čtyřiceti (!) publikacemi ať už monografického či časopiseckého charakteru, s výjimkou literatury zahraniční. To je zcela dostačující pro požadavky kladené na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Výhrady ke grafické stránce viz výše. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň práce je dobrá.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

6.1 Připomínky – viz výše v rámci podrobného hodnocení

6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) Autorka v obecnosti popíše přístup k otázkám rodičovské zodpovědnosti a zásahů do ní v některé z relevantních zahraničních úpravě (Francie, Německo, Itálie, Velká Británie atd. – podle svých jazykových možností). Zaměří se na zdůraznění případných odlišností od pojetí v českém právním řádu

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	Závěrem lze konstatovat, že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, i přes uvedené výtky, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
---	---

V Praze dne 30. 10. 2013

JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent rigorózní práce